

‘Hoe moet het nu verder in Groningen?’

ACHTERGROND

Aardbevingen drukken een stempel op het leven van veel Groningers. Maar ze zitten niet bij de pakken neer. Veel inwoners komen ook met oplossingen.



De leefbaarheid in Groningen heeft te lijden onder de gaswinning. FOTO KEES VAN DE VEEN

GERDT VAN HOFSLLOT

‘H et zijn Groningers. Ze zijn heel reëel.’ Dat zeggen onderzoekers Carola Simon en Esther Rodenburg. Ze hebben meegewerkt aan het grote woningmarkt-onderzoek in het aardbevinggebied in opdracht van de gewezen Dialoogtafel. De resultaten werden onlangs in Bedum gepresenteerd door onderzoeksleider prof. dr. Peter Boelhouwer van de TU Delft.

De Groningers Simon en Rodenburg hebben namens CMO Stamm en het Sociaal Planbureau Groningen met zeshonderd bewoners gepraat over wonen en leven in het aardbevinggebied. De animo om mee te doen was groot, zegt het

tweetal. „Mensen vonden het fijn om eens echt te zeggen wat ze vinden.”

Tot genoegen van de onderzoekers trouwens. „We wilden er voor zorgen dat de mensen uit het gebied ook echt worden gehoord”, aldus Rodenburg. Er is ook gepraat met mensen zonder schade. „Niet iedereen is in mineur.”

Een deel van sessies vond plaats in zogenoemde versnellingskamers. Dat wil zeggen dat de deelnemers aan een grote tafel plaatsnemen achter een laptop. Deelnemers zijn gelijkwaardig en reageren op elkaar. „Die methode is afkomstig uit de VS. Zo kan iedereen ook echt iets zeggen en snel op elkaar reageren”, weet Simon. Daarnaast werden er ook bijeenkomsten voor bewoners gehou-

‘Mensen vonden het fijn om eens echt te zeggen wat ze vinden’

den. Welke problemen ondervinden mensen in het aardbevinggebied en met welke oplossingen komen ze? Dat was de rode draad in de gesprekken.

Het is niet alleen de schade aan huizen die veel bewoners parten speelt, hoewel de afwikkeling voor problemen blijft zorgen. Het is vooral de onzekerheid en het gebrek aan perspectief dat mensen slapeloze nachten bezorgt, leerden de onderzoekers. „Hoe moet ik straks mijn huis verkopen als ik oud ben? Is er nog toekomst voor mijn kinderen? Hoe moet het nu verder? Dat zijn vragen waar mensen mee worstelen”, schetst Simon.

Wat ook regelmatig werd genoemd is dat de schadeafhandeling enorm veel tijd en energie kost. „Je moet er steeds zijn. Als de taxateur komt en als de schade wordt hersteld. Dat willen mensen op een gegeven moment niet meer, ze willen hun tijd in hun gezin en hun werk steken”.

In Loppersum wilde een groep deelnemers aanvankelijk niet praten over plannen voor de leefbaarheid. „Ze zeiden: de NAM moet eerst maar eens zorgen dat de problemen hier worden opgelost. Toen stond er iemand op die zei: Gaan jullie dan maar koffiedrinken, want ik wil wel praten over oplossingen.”

Tijdens een andere bijeenkomst ging er een vrouw staan die tot dan toe tamelijk zwijgzaam was geweest. „Wij accepteren hier dat aardbevingen er zijn,” zei ze. „Maar die aardbe-

vingen moeten stoppen. Daar hebben we het niet eens over. Het werd toen helemaal stil”, herinnert Simon zich.

Een belangrijke conclusie die het tweetal trekt is dat de bewoners een rol moeten spelen. Meer dan tot nu toe het geval is geweest. Rodenburg: „Geef ze een positie, laat ze meedenken. En doe niet nog meer onderzoek, maar ga concrete dingen doen die voor de mensen in het gebied zichtbaar zijn. Je moet geen nieuwe structuren bouwen, je moet bij de mensen zitten. Eigenlijk moet alles nu in uitvoering zitten.”

De ondervraagden hebben weinig vertrouwen in Nationaal Coördinator Hans Alders. Er werd gemopperd over zijn vele bijbanen. Simon: „Mensen zijn wel tevreden over Jacques Wallage, de oud voorzitter van de Dialoogtafel en commissaris van de Koning Max van den Berg. De laatste luistert wat er speelt en analyseert wat er moet gebeuren, hoorden we regelmatig.”

De enige partijen die Groningen echt voor nog meer malheur kunnen behoeden, zijn volgens velen de NAM en minister Kamp. „Door de gaskraan dicht te draaien, zodat de bevingen ophouden.”

Maar de gaswinning en dus de bevingen gaan nog jaren door. Tegelijk komt de versterking van de huizenvoorraad niet goed op gang. Heeft de bevolking genoeg veerkracht? „Ja, absoluut. Mensen willen door. Er is heel veel energie”, denkt Simon.

Om dat uit te dragen en om het gebutste imago van de provincie op te poetsen zou een campagne niet mistaan, denken veel ondervraagden. Als boegbeelden werden genoemd Arjan Lubach, Jan Mulder of Bert Vischer. Die zouden aan de rest van Nederland moeten uitleggen hoe goed het leven in Groningen ondanks alles is.

Uitspraken van inwoners van de provincie Groningen uit het onderzoek Wonen en leven met aardbevingen

‘Het is vervelend wanneer familie uit de Randstad het over ‘klein leed’ heeft wanneer ik mijn verhaal doe.’

‘Hou rekening met de stille volksaard van Groningers. Vermenigvuldig alles wat ze zeggen met factor 6.’

‘Mensen zijn bang en durven niets te zeggen, want anders krijgen ze misschien helemaal niets.’

‘Geen vertrouwen in de overheid. Als levensgevaarlijke situaties geen reden zijn om te luisteren, wat dan wel?’

‘Het woongebied is onaanvaardbaar en daarmee wordt het een afvalputje van de provincie.’

‘Ik heb het huis altijd goed onderhouden, houdt dit nu in dat ik een dief van mijn eigen portemonnee ben?’



De onderzoekers Carola Simon en Esther Rodenburg. FOTO DVHN